

Omgevingsafspraken Dijkversterking Kudelstaartseweg

Versie 2.0 - 4-7-2022

Omgevingsafspraken Dijkverbetering Kudelstaartseweg
Waternet in opdracht van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht

Hoofdauteur:

Mirle D. van Huët (omgevingsmanager)

&

T. Abels (omgevingsmanager)

In samenwerking met:

de bewoners, perceeleigenaren en ondernemers van de Kudelstaartseweg, de klankbordgroep van het dijkverbeteringsproject, externe adviseurs en raadgevers, inhoudelijke adviseurs en experts van AGV en Waternet en natuurlijk de andere leden het projectteam.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	5
2	PARTIJEN	6
3	DOELSTELLING EN STREKKING	7
4	VOORKEURSVARIANT DIJKVERSTERKING.....	8
5	OVEREENKOMSTEN PERCEELEIGENAREN.....	9
6	COMMUNICATIE	10
6.1	Informatievoorziening	10
6.2	Communicatiekanalen en -middelen.....	10
7	LANDSCHAP & NATUUR	12
7.1	Flora en fauna onderzoek.....	12
7.2	Bomeninventarisatie	12
7.3	Herplant bomen en beplanting.....	13
7.4	Vergoeding bomen en beplanting	13
7.5	Cultuurhistorie en archeologie	14
7.6	Niet gesprongen explosieven	14
8	AANNEMER	15
9	BEREIKBAARHEID, LEEFBAARHEID EN VEILIGHEID	16
9.1	Bereikbaarheid	16
9.2	Leefbaarheid.....	17
9.3	Veiligheid	17
10	ONTWERP DAMWAND I.R.T. GRONDWATER, KABELS EN LEIDINGEN	18
11	NUTSVOORZIENINGEN	19
11.1	Kabels en leidingen	19
12	INPASSING DAMWAND PERCELEN	20
12.1	Inritten	20
12.2	Bestrating	20
12.3	Poorten en bruggen.....	20
12.4	Openbare weg.....	21
13	VOOROPNAMES EN MONITORING PANDEN	22
13.1	Monumentale panden.....	22
13.2	Pandentoets	22
13.3	Vooropname panden.....	22
13.4	Vooropname bestrating en tuin voor Kabels en Leidingen	22
13.5	Monitoringsplan	23
14	GRONDWATER & MONITORING	23
15	SCHADE.....	24

15.1	Schade voorkomen	24
15.2	Schade ten gevolge van de dijkverbetering.....	24
15.3	Economische schade	25
15.4	Schade door verlegging kabels en leidingen (K&L).....	25
16	ONDERHOUD DIJKLICHAAM OF WATERKEREND OBJECT	26
17	Watermeterputten	26

1 INLEIDING

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) is verantwoordelijk voor schoon, veilig en voldoende water. AGV is de beheerder van de waterkering langs de Kudelstaartseweg. Deze waterkering ligt op de grens van het beheergebied van AGV en het Hoogheemraadschap van Rijnland (Rijnland). Omdat de dijk de polder beschermt dat binnen het beheergebied van AGV ligt, is AGV verantwoordelijk voor de waterveiligheid en dus het onderhoud van de dijk. Als de dijk dan niet voldoet aan de gestelde veiligheidseisen, moet deze worden verbeterd. De veiligheidseisen van de dijk worden bepaald door de ingeschatte gevolgen van een overstroming of doorbraak. Hierbij spelen de economische waarde en het grondgebruik in de polder een belangrijke rol.

De dijk langs de Kudelstaartseweg is afgekeurd op hoogte en moet daarom worden verbeterd. Het verbeteren van een dijk heeft gevolgen voor de omgeving en de bewoners. AGV vindt het belangrijk om rekening te houden met de belangen van de omgeving. Daarom zijn er bewonersavonden georganiseerd, bewonersinterviews afgenomen en is er een klankbordgroep opgericht.

AGV heeft ervoor gekozen om naast het wettelijk verplichte dijkverbeteringsplan ook omgevingsafspraken op te stellen. Deze is opgesteld aan de hand van de vele bewonersgesprekken en overleggen met de klankbordgroep en bevat alle thema's die zij, en wij, belangrijk vinden. Over deze thema's zijn afspraken gemaakt die terug te vinden zijn in dit document. AGV committeert zich aan deze afspraken. Het is een document dat in samenspraak met de omgeving en door middel van meerdere terugkoppelmomenten vorm is gegeven.

Naast deze omgevingsafspraken wordt er een vaste procedure doorlopen voor de dijkverbetering. In augustus 2016 is de startnotitie vastgesteld door het bestuur van AGV. De startnotitie geeft onder meer inzicht in de noodzaak van de dijkverbetering, de betrokken belangen en de oplossingsrichtingen. Daarnaast moet er op grond van artikel 5.4 van de Waterwet, voor de aanleg of wijziging van een dijk een projectplan (dijkverbeteringsplan) worden opgesteld. Het dijkverbeteringsplan wordt door het bestuur van het waterschap vastgesteld. De omgevingsafspraken worden als bijlage aan het dijkverbeteringsplan toegevoegd.

Waternet is de uitvoerende organisatie voor Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, de gemeente Amsterdam. Zij zijn verantwoordelijk voor het opstellen van de plannen en het uitvoeren van het dijkverbeteringsproject.

Omdat dit project een grenskering betreft, is er een gedeelde financiële verantwoordelijkheid tussen AGV en het Hoogheemraadschap van Rijnland.

2 PARTIJEN

- Omwonenden en perceeleeigenaren Kudelstaartseweg, te Kudelstaart
- Ondernemers langs de Kudelstaartseweg, te Kudelstaart
- Gemeente Aalsmeer
- Hoogheemraadschap van Rijnland
- Waterschap Amstel, Gooi en Vecht
- Waternet

Nemen het volgende in aanmerking:

- a. Dat AGV op grond van de Waterschapswet, Waterwet, Waterverordening en het Reglement, verantwoordelijk is voor het beheren van de waterkeringen in het gebied van AGV.
- b. dat de waterkering langs de Kudelstaartseweg binnen het beheergebied van AGV valt;
- c. dat is geconstateerd dat de waterkering langs de Kudelstaartseweg niet meer voldoet aan de gestelde veiligheidsnormen
- d. dat AGV hiertoe verbeteringsmaatregelen neemt om deze dijk weer aan de veiligheidsnormen te laten voldoen;
- e. in augustus 2016 is de startnotitie voor de dijkverbetering Kudelstaartseweg vastgesteld door het bestuur van AGV en dat deze startnotitie het uitgangspunt voor dit convenant vormt;
- f. dat door middel van dit document partijen afspraken maken over het ontwerp en uitvoering van de dijkverbetering;
- g. dat deze omgevingsafspraken worden afgesloten onder voorbehoud van goedkeuring van het definitieve dijkverbeteringsplan door het bestuur;
- h. dat deze omgevingsafspraken mede tot stand zijn gekomen door gesprekken met bewoners, belanghebbenden, geïnteresseerden en grondeigenaren, die aan hebben gegeven wat voor hen van belang is in het plan en de uitvoering van de dijkverbetering. Daarnaast heeft de klankbordgroep dijkverbetering Kudelstaartseweg kenbaar gemaakt welke onderwerpen en afspraken zij graag terug willen zien in dit document. Alle standpunten zijn waar mogelijk in dit convenant verwerkt.
- i. Dat afspraken over het verleggen en aansluiten van kabels en leidingen op particuliere percelen.

3 DOELSTELLING EN STREKKING

- a. Partijen stellen zich tot doel om, met behoud van ieders verantwoordelijkheid, tot een dijkverbetering te komen waarbij de belangen van partijen genoemd in deze overeenkomst zoveel mogelijk worden gerespecteerd.
- b. Daarnaast willen enkele partijen afspraken maken over het gezamenlijk en voortvarend uitvoeren van afzonderlijke werkzaamheden die met de dijkverbetering kunnen worden gecombineerd; denk hierbij aan het aanleggen van een nieuwe inlaat of het vernieuwen van eigen huisaansluitingen.
- c. Op grond van particulieren zullen werkzaamheden worden uitgevoerd. AGV maakt met deze grondeigenaren afzonderlijke afspraken over de voorwaarden waaronder zij het werk zal uitvoeren. Deze afspraken komen in de perceelgebonden overeenkomsten te staan. De genoemde afspraken worden gemaakt conform de Richtlijnen Medegebruik die samen met het dijkverbeteringsplan worden vastgesteld. Daar waar wordt afgeweken van de Richtlijnen Medegebruik, wordt dit specifiek vermeld.
- d. Voor het verleggen van de kabels en leidingen vooruitlopend op het plaatsen van de damwand worden apart afspraken gemaakt. De afspraken worden vastgelegd in een afsprakenbrief.
- e. AGV is zich ervan bewust dat zich ter plaatse van de dijkversterking woningen en ondernemingen bevinden voor wie het werk overlast zal veroorzaken. Elk van deze woon en- bedrijfssituaties zal om een specifieke oplossingen vragen om de overlast te verminderen. Deze worden opgenomen in de perceelgebonden overeenkomsten.
- f. Het waterkerende object volgt daar waar mogelijk het verloop van de oude dijk (de tuimelkade, ook wel “de kaai” genoemd) en loopt over gemeentelijke grond en percelen van aanwonenden. De dijk (en de waterkerende constructie, damwand) vervullen geen andere publieke functies, zoals bijvoorbeeld een doorgaande weg, fietspad en/of wandelweg.
- g. Met het oog op een optimale afstemming zijn partijen een regelmatig overleg gestart, dat zij de Klankbordgroep hebben genoemd en waar afspraken zijn gemaakt met betrekking tot dit document. Aan dit overleg nemen de vertegenwoordigers van de bovenstaande partijen plaats in zoverre als zij hierbij betrokken willen zijn, evenals enkele bewoners van het gebied die bereid zijn om aan de tafel plaats te nemen. Duidelijk moet worden gemaakt dat de klankbordgroep niet is gekozen en geen representatief lichaam is voor de omwonenden en perceeleigenaren van de Kudelstaartseweg.

4 VOORKEURSVARIANT DIJKVERSTERKING

- a. Er is door partijen gekozen om de oude dijk - een tuimelkade die door middel van schotten kon worden afgesloten in tijden van hoog water - niet te herstellen. De redentie en afwegingen achter deze keuze zijn terug te lezen in het ontwerp- en definitieve dijkverbeteringsplan, en de variantenstudie die daar aan ten grondslag ligt.
- b. Er is gekozen om de dijk te verbeteren door middel van een damwand die de huidige referentielijn zoveel mogelijk volgt. De referentielijn komt uit de legger en geeft aan waar de dijk het landschap doorkruist. De onderliggende argumenten en onderzoeken die deze keuze onderbouwen, en de verkennende onderzoeken naar andere dijkverbeteringsvarianten, zijn terug te vinden in de variantenstudie die als bijlage bij het ontwerpdiijkverbeteringsplan (ODVP) zal worden toegevoegd.
- c. De hierboven genoemde keuze voor het project is onder voorbehoud van goedkeuring door het bestuur van AGV.

5 OVEREENKOMSTEN PERCEELEIGENAREN

- a. Het dijkverbeteringsplan wordt zorgvuldig voorbereid en alle betrokken belangen en mogelijke oplossingen worden in kaart gebracht. De gesprekken met de omgeving worden/zijn in deze context gevoerd. De afspraken die tijdens deze gesprekken worden/zijn gemaakt, zijn onder voorbehoud van instemming van het bestuur van AGV.
- b. Naast het document 'omgevingsafspraken dijkverbetering Kudelstaartseweg' doet AGV zijn best om met alle grondeigenaren van wie een of meerdere percelen wordt/worden geraakt door de werkzaamheden, een perceelgebonden uitvoeringsovereenkomst af te sluiten. Hierin staan alle uitvoeringsafspraken die op dat perceel zullen plaatsvinden.
- c. In de perceelgebonden overeenkomsten staan uitvoeringsafspraken die enkel gelden voor de betreffende percelen. Denk hierbij aan de exacte ligging van de damwand, de toegang tot het perceel, het terugplaatsen, vervangen of vergoeden van objecten, en welk groen moet wijken voor de uitvoering.
- d. Het is de intentie van het waterschap om met elke perceeleigenaar deze perceelgebonden uitvoeringsovereenkomsten te ondertekenen.
- e. Als er geen overeenstemming kan worden bereikt, kan AGV in het uiterste geval een gedoogplicht opleggen. Hierover kunt u meer lezen in het ODVP en de Richtlijnen Medegebruik.
- f. Bij die percelen waar dat van toepassing is, zullen ook de afspraken over de riolering worden opgenomen in de perceelgebonden overeenkomst. De gemeente zal in deze gevallen ook de overeenkomst ondertekenen.
- g. De omgevingsafspraken en de perceelgebonden uitvoeringsovereenkomsten vormen beiden samen uw overeenkomst met AGV.
- h. Voor het aanleggen van nieuwe kabels en leidingen (K&L) worden aparte afspraken gemaakt tussen Waternet, de aannemer die namens de nutsbedrijven de K&L aanlegt en de bewoners/eigenaar.

6 COMMUNICATIE

6.1 Informatievoorziening

- a. Gezien de complexiteit van het project en de impact en betrokkenheid van de omgeving, zal AGV een transparante en intensieve communicatiewijze hanteren binnen dit project.
- b. Daarnaast zal AGV zijn uiterste best doen om de communicatie tussen de omgeving en andere betrokken partijen (zoals de gemeente Aalsmeer en de betrokken nutsbedrijven) te optimaliseren en te vergemakkelijken.
- c. De uitvoering van de dijkverbetering leidt tot overlast voor de omwonenden en andere gebruikers van de dijk. De bewoners van het gebied hebben daarom behoefte aan specifieke informatie betreft de voortgang, de uitvoering en overlast voor de omgeving en rondom hun woning. Het is daarom van groot belang om op een heldere manier en met een zo groot mogelijk bereik alle belanghebbenden over de dijkverbetering te informeren.
- d. AGV verzorgt een informatieavond voordat de uitvoering begint. Tijdens deze avond worden de planning en werkwijze aan de aanwonenden uitgelegd.
- e. AGV zorgt ervoor dat de aannemer met regelmaat communiceert over de planning van het werk en de gevolgen daarvan voor de toegankelijkheid van percelen/woningen/bedrijven. Hierbij wordt specifiek duidelijk gemaakt welke route bewoners/bezoekers/leveranciers moeten nemen om hun bestemming te bereiken. Dit zal ook op de percelen zelf duidelijk worden aangegeven.
- f. In aanvulling op de contactpersonen van de uitvoerende aannemer, zal AGV zorgdragen voor de aanstelling van een directievoerder/toezichthouder vanuit Waternet die als eerste aanspreekpunt zal fungeren voor vragen over de uitvoering van het werk.
- g. Communicatie over het verleggen van de K&L zal in eerste instantie via de nutsbedrijven verlopen. AGV zal zorgdragen voor de overkoepelende projectcommunicatie. AGV zal een coördinerende rol invullen in de communicatie tussen de bewoners en de nutsbedrijven.

6.2 Communicatiekanalen en -middelen

- a. *Brief & e-mail*
Belangrijke berichten en updates worden per brief verstuurd. Indien e-mail gegevens beschikbaar zijn en de geadresseerden per e-mail bereikbaar zijn, wordt deze informatie ook per mail verstuurd.
- b. *Website & twitter*
Voor algemene informatie en updates over het project, zie www.agv.nl/kudelstaartseweg of volg #DijkKudelstaart op Twitter.
- c. *Bewonersbijeenkomsten*
Deze momenten worden georganiseerd als er mijlpalen zijn gehaald. Zo wordt er na de goedkeuring van het ontwerpdiakverbeteringsplan (ODVP)

een bijeenkomst georganiseerd om de omgeving te informeren en vragen te beantwoorden.

- d. *De Meerbode*
De gemeente heeft een eigen sectie in het lokale krantje 'de Meerbode'. Waternet zal hiervan gebruik maken om de omgeving te informeren over de voortgang en de bereikbaarheid.
- e. *Direct contact*
Er wordt natuurlijk ook direct contact onderhouden via mail, telefoon, WhatsApp of een huisbezoek.
- f. *Tijdens uitvoering*
De bovenstaande kanalen zullen ook tijdens de uitvoering worden gebruikt door Waternet. Daarnaast zal de aannemer zijn eigen communicatiekanalen inzetten om de communicatie richting de omgeving te optimaliseren. Denk hierbij aan bouwboarden of een online/offline schema van de werkzaamheden.
- g. *De BouwApp*
De klankbordgroep van de dijkverbetering Kudelstaartseweg heeft aangegeven dat zij graag zien dat de aannemer gebruikmaakt van de BouwApp (een communicatiekanaal/middel dat wordt ingezet voor omgevingscommunicatie). Waternet zal in de uitvraag opnemen dat het inzetten van deze app, of een vergelijkbaar product, een eis is vanuit de omgeving. Vooralsnog is dit alleen van toepassing bij het plaatsen van de damwand en niet bij het verleggen van de K&L.

7 LANDSCHAP & NATUUR

- a. AGV is wettelijk verplicht meerdere onderzoeken te verrichten aan de start van het project. Deze maken onderdeel uit van het LCNA onderzoeksrapport (landschap, cultuur, natuur en archeologie). Dit document maakt onderdeel uit van het ontwerpdijkverbeteringsplan (ODVP).

7.1 Flora en fauna onderzoek

- a. In het plangebied zijn geen beschermde functies voor beschermde soorten vastgesteld. Het is daarom niet nodig om langs de Kudelstaartseweg gerichte maatregelen te treffen voor beschermde soorten of om ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen.
- b. De activiteiten van AGV zijn in lijn met de gedragscode [wet natuurbescherming voor waterschappen](#) (2019). Tijdens de uitvoering worden o.a. de volgende maatregelen getroffen:
 - I. Voorkom verstoring van broedvogels. De meeste vogels broeden in de periode 15 maart t/m 15 juli. Er wordt buiten de broedperiode gewerkt of gecontroleerd op broedgevallen bij een uitvoering in of rond de broedperiode.
 - II. Er wordt zoveel mogelijk één richting op gewerkt en een vluchtweg voor dieren blijft te allen tijde behouden.
 - III. Verstoring van vleermuizen door verlichting wordt zoveel mogelijk voorkomen in de periode april t/m oktober.
- c. Om flora en fauna tijdens de werkzaamheden te waarborgen wordt er een ecologisch werkprotocol opgesteld voor de aannemer. Deze wordt opgesteld nadat alle benodigde flora en fauna onderzoeken zijn afgerond.

7.2 Bomeninventarisatie

- a. Er is een inventarisatie gedaan naar bomen en struiken langs de Kudelstaartseweg.
- b. In de volgende fase, wanneer de exacte ligging van de damwand bepaald gaat worden, kan ook bepaald worden welke bomen en struiken er verwijderd moet worden. Hierbij zijn alleen de delen van het dijktraject bekeken waar werkzaamheden voor de dijkverbetering plaatsvinden.
- c. Wanneer er bomen worden gekapt, vraagt AGV hiervoor indien vereist een kapvergunning aan bij de gemeente en vraagt toestemming aan de eigenaar van de grond.
- d. AGV doet zijn uiterste best om zo veel mogelijk bomen en groen te behouden binnen dit project om het aanzicht van de straat en tuinen te handhaven. Bomen en ander groen zal slechts worden verwijderd indien zij het plaatsen van de damwand niet zullen overleven of een obstakel vormen voor de werkzaamheden. Om ruimte te creëren voor de werkzaamheden, zal de aannemer eerst overwegen om planten en bomen weg te buigen of te snoeien.

7.3 Herplant bomen en beplanting

- a. In de Richtlijnen Medegebruik staat het volgende betreft **bomen**:
Uitgangspunt is zoveel mogelijk bomen te behouden in het gebied ten behoeve van de LNC-waarden en eventueel als verplichting uit de Wet Natuurbescherming of kapvergunning van de gemeente. Er worden daarom zoveel mogelijk bomen teruggeplant op veilige afstand van de waterkering. Voor te kappen bomen wordt aan de grondeigenaar vervangende jonge aanplant aangeboden. Wat betreft de soort is de te kappen boom het uitgangspunt. In overleg met de grondeigenaar is een andere boomsoort mogelijk. Als er geen plaats is voor een nieuwe boom wordt er geen financiële compensatie aangeboden aan de grondeigenaar.
- b. In de Richtlijnen Medegebruik staat het volgende betreft **tuinbeplanting**:
Indien voor uitvoeren van een dijkverbeteringsplan tuinbeplanting moet worden verwijderd, wordt aan de grondeigenaar een financiële tegemoetkoming aangeboden. Het gaat dus niet om een volledige schadevergoeding. De tegemoetkoming is gebaseerd op de kosten van vervangende jonge aanplant. De vergoeding kan worden bepaald door een hovenier die de beplanting binnen het werkgebied inventariseert en taxeert. Eventuele kosten voor het opnieuw aanplanten, door de eigenaar zelf of een hovenier, worden niet vergoed. Door AGV worden geen planten verplant of teruggeplant als onderdeel van het project. Het staat de eigenaar daarnaast vrij zelf tuinbeplantingen te verplaatsen uit het werkgebied, voor de hoogte van de vergoeding maakt dit niet uit.
- c. AGV zal voor de gekapte bomen *die op grond van de gemeente staan*, vervangende jonge aanplant terugzetten conform de regels uit de Keur, op veilige afstand van de waterkering. Dit gebeurt in samenspraak met de gemeente.
- d. Verleggen K&L: Indien voor het verleggen van de K&L **tuinbeplanting** moet worden verwijderd dan zal dit vooraf worden opgenomen in een taxatierapport door Waternet. Met teruggeplaatst. De eigenaar kan ook kiezen voor een vergoeding op basis van de taxatie. Voor de taxatie wordt de dagwaarde van de tuinbeplanting genomen.
- e. Verleggen K&L: Indien voor het verleggen van de K&L **bestrating** moet worden verwijderd dan zal dit na het aansluiten van de K&L worden teruggebracht door de aannemer van de nutsbedrijven. Aangezien de ondergrond erg zettingsgevoelig is (snel zakt) wordt op voorhand en indien nodig, binnen 3-6 maanden de bestrating weer op hoogte gebracht. AGV/Waternet zal hierin het initiatief nemen en zorgdragen voor nazorg van de bestrating. AGV/Waternet brengt middels een vooropname de situatie in kaart voorafgaand aan het verwijderen van de bestrating. Deze vooropname wordt gedeeld met de eigenaar/bewoner.

7.4 Vergoeding bomen en beplanting

- f. AGV zal voor de gekapte bomen en het verwijderde groen *die op grond van particuliere perceeleigenaren staan (zoals bewoners en ondernemers)*, een vergoeding geven. Aangezien er voor het andere groen op de percelen ook

een vergoeding wordt gegeven, en niet alleen voor de bomen, wijkt dit af van de bovenstaande geformuleerde richtlijnen in punt a. en punt b. van onderdeel 7.3

- g. Vergoeding voor beplanting op percelen van grondeigenaren zal, afwijkend van de Richtlijnen Medegebruik, niet gebaseerd zijn op de kosten voor jonge aanplant. Tuinbeplanting en bomen zullen worden getaxeerd op dagwaarde.
- I. Deze keuze is gemaakt op basis van de onvoorzienbaarheid van de getroffen maatregel voor de dijkverbetering; een damwand in plaats van een ophoging in grond.
 - II. Deze aanpak is ook gebaseerd op in het gedane en vergelijkbare projecten.
- h. Bij de waardebepaling is ook rekening gehouden met de bestaande regels over bomen en struiken uit het Keurbesluit AGV 2019. Hierbij doelen wij met name op de bestaande regel dat bomen binnen negen meter van de referentielijn van een dijk, niet hoger mogen zijn dan vijf meter.
- i. Om deze reden worden de bomen die binnen negen meter vanaf de referentielijn staan EN die hoger zijn dan vijf meter, getaxeerd als een boom van vijf meter hoog. Zie onderstaande tabel voor een overzicht.

BOOM	< 5m	> 5m
<u>binnen 9m vanaf de referentielijn</u>	100% vergoeden (want voldoet aan Keur)	vergoeden alsof het een boom van 5m is (voldoet niet aan Keur)
<u>buiten 9m vanaf de referentielijn</u>	100% vergoeden (want voldoet aan Keur)	100% vergoeden (want voldoet aan Keur)

7.5 Cultuurhistorie en archeologie

- a. De Kudelstaartseweg heeft meerdere cultuurhistorische elementen. Deze zijn onderzocht en omschreven, en zijn terug te vinden in het LCNA rapport (LCNA: Landschap, Cultuur, Natuur en Archeologie).

7.6 Niet gesprongen explosieven

- a. Voordat het project in uitvoering gaat zal AGV een NGE onderzoek uitvoeren (NGE: Niet Gesprongen Explosieven). Dit onderzoek bekijkt of er in het werkgebied niet gesprongen explosieven aanwezig zijn. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door een gespecialiseerd bureau.

8 AANNEMER

- a. De aanbesteding voor de aannemer die de damwand gaat plaatsen wordt geselecteerd op basis van het EMVI (Economisch Meest Voordelige Inschrijving) model. Daarin moet de aannemer goed aangeven op welke wijze de Kudelstaartseweg en de percelen bereikbaar blijven en op welke manier.
- b. De aannemer wordt verplicht om voorafgaand van de uitvoering een BLVC plan op te stellen. Zie hoofdstuk 9 voor meer informatie over bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid.
- c. De aannemer wordt verplicht om gebruik te maken van de BouwApp om de omgeving op de hoogte te stellen van de voortgang en de bereikbaarheid van de Kudelstaartseweg en de percelen. Zie hoofdstuk 6 voor meer informatie over de communicatie.
- d. De aannemer van de nutsbedrijven voert de werkzaamheden uit in opdracht van de nutsbedrijven. AGV/Waternet is geen opdrachtgever van deze aannemer. De aannemer van de nutsbedrijven is bekend met de omgevingsafspraken.

9 BEREIKBAARHEID, LEEFBAARHEID EN VEILIGHEID

- a. De aannemer is verplicht een BLVC plan te maken voor de uitvoering. BLVC staat voor Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatie. Hierin moet de aannemer omschrijven op welke wijze hij om gaat met deze aspecten. AGV kan eisen stellen aan de manier waarop hier door de aannemer invulling aan wordt gegeven.
- b. Het BLVC plan is onderdeel van het bestek (contract) dat AGV met de aannemer afsluit. Het BLVC plan wordt vervolgens door de aannemer uitgewerkt in de werkplannen / uitvoering.
- c. AGV en de gemeente zijn samen verantwoordelijk om de kaders omtrent bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid, en communicatie af te stemmen en zullen gezamenlijk het contract maken voor de aannemer.

Onderstaand vindt u de afspraken op het gebied van bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid. Het communicatie aspect kunt u vinden onder het gelijknamige hoofdstuk van dit document.

9.1 Bereikbaarheid

- a. AGV is zich ervan bewust dat de werkzaamheden de bereikbaarheid van percelen en ondernemingen zal beïnvloeden. AGV doet er in overleg met de aannemer alles aan om de mogelijke negatieve effecten te voorkomen en/of te verminderen.
- b. In samenspraak met de omgeving, zullen er per perceel maatregelen worden getroffen om de bereikbaarheid te handhaven.
- c. *Daar waar mogelijk* zullen tijdelijke parkeerplekken worden gerealiseerd voor omwonenden en ondernemingen.
- d. Alle percelen zullen altijd bereikbaar zijn voor medisch personeel, politie, brandweer of andere nood- en hulpdiensten.
- e. De aannemer zal duidelijk aangeven welke percelen bereikbaar zijn en welke route er genomen moet worden om deze te bereiken. Dit geldt ook voor al het bestemmingsverkeer, waaronder de leveranciers van ondernemers.
- f. Afspraken over de toegang tot het perceel zullen worden opgenomen in de perceelgebonden overeenkomsten en kunnen tijdens de werkzaamheden ook afgestemd worden met de aannemer (bijvoorbeeld voor tijdelijke toegang tot het perceel voor leveranciers).
- g. De aannemer zal worden beoordeeld op het vooraf aangeboden plan. Hierin zijn bereikbaarheid en communicatie opgenomen. De geselecteerde aannemer zal voorafgaande aan de uitvoering deze zaken opnemen in het werkplan.
- h. De aannemer van de nutsbedrijven dient vooraf een verkeersplan in bij de gemeente Aalsmeer. Uitgangspunt hierbij is er geen stremming algehele zal

zijn van de Kudelstaartseweg. Binnen het werkgebied kan wel oponthoud ontstaan omdat al het verkeer over 1 rijbaan wordt geleid.

9.2 Leefbaarheid

- a. Leefbaarheid is de mate waarin het voor bewoners en bezoekers in en om het bouwgebied enigszins prettig blijft om er te verblijven tijdens de werkzaamheden. Als er sprake is van aanzienlijke geluidsoverlast, luchtvervuiling door bouwverkeer, vuil, stof, trillingen of andere bouw hinder, of een opeenstapeling hiervan, komt de leefbaarheid in het gedrang.
- b. Overlast tijdens de werkzaamheden kunnen wij helaas niet voorkomen maar natuurlijk wel zo veel mogelijk beperken. De aannemer zal de benodigde en wettelijke verplichte maatregelen treffen om de leefbaarheid zo goed mogelijk te handhaven.
- c. Indien omwonenden tijdens de uitvoer overlast ervaren, kan dit doorgegeven worden aan de aannemer, de omgevingsmanager of toezichthouder van AGV. Er zal dan ter plekke worden bekeken of hier iets aan gedaan kan worden.
- d. Tijdens het verleggen van de K&L zal AGV een toezichthouder beschikbaar stellen als aanspreekpunt voor bewoners en om de werkzaamheden omtrent het groen af te stemmen.

9.3 Veiligheid

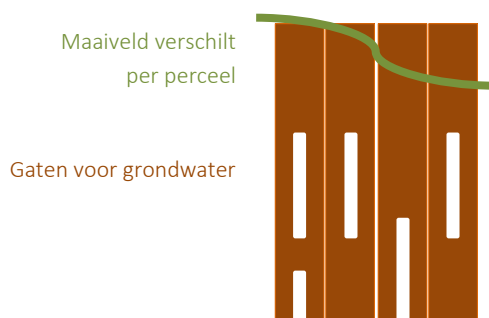
- a. De aannemer neemt uiteraard de veiligheid in acht de weggebruikers tijdens de werkzaamheden. De veiligheid van de omgeving en werklieden heeft de hoogste prioriteit tijdens de werkzaamheden.
- b. Wanneer nodig, zullen er verkeersregelaars ingezet worden om de veiligheid van de verkeersdeelnemers te waarborgen.

10 ONTWERP DAMWAND I.R.T. GRONDWATER, KABELS EN LEIDINGEN

Zie de onderstaande versimpelde schets van de damwand. Hier kunnen geen rechten aan ontleend worden; het definitieve ontwerp zal worden vastgesteld in het ontwerp dijkverbeteringsplan (ODVP) en het definitieve dijkverbeteringsplan (DVP).

- a. In het ontwerp van de damwand wordt rekening gehouden met de doorvoer van het grondwater.
- b. De kabels en leidingen voor de huisaansluitingen worden door middel van een boring vanaf het fietspad, onder de weg doorgeboord tot op de percelen. Vanuit de boring worden de K&L weer aangesloten op de huisaansluitingen.
- c. Er zullen over de lengte van de damwandplanken perforaties gemaakt worden. Deze kunnen pas starten bij een bepaalde diepte, aangezien de damwand aan de bovenzijde een waterkerende functie heeft. De mate waarin hij uitsteekt boven de grond zal verschillen per perceel.

11 NUTSVOORZIENINGEN

11.1 Kabels en leidingen

- a. Bij alle percelen van de even-zijde van Kudelstaartseweg, waar de damwand wordt geplaatst moeten de kabels en leidingen opnieuw aangebracht worden vanaf het fietspad langs de Kudelstaartseweg. De kabels en leidingen worden middels een boring onder de weg doorgeboord. Op het perceel wordt vervolgens de aansluiting gemaakt met de bestaande K&L die de woning ingaan. Het verleggen van de kabels en leidingen wordt vooruitlopend op het plaatsen van de damwand uitgevoerd.
- b. Het verleggen van de kabels en leidingen wordt uitgevoerd in opdracht van de nutsbedrijven. De aannemer van de nutsbedrijven is verantwoordelijk voor het aansluiten en het herstel van het straatwerk. Waternet/AGV zal zorgdragen dat het groen in de tuin hersteld wordt of dat de eigenaar hiervoor gecompenseerd wordt.
- c. De kabels en leidingen die in de dijk liggen/onder de damwand doorlopen moeten voldoen aan de veiligheidseisen van de Keur AGV 2019.
- d. In het geval van schade aan kabels en/of leidingen, wordt dit afgehandeld en opgelost door de uitvoerende aannemer in samenspraak met de betreffende nutsbedrijven.
- e. AGV geeft de uitvoerende aannemer mee dat deze moet zorgen voor een efficiënte en transparante afhandeling van storingen/schademeldingen aan kabels en/of leidingen.

12 INPASSING DAMWAND PERCELEN

12.1 Inritten

- a. Om de bereikbaarheid van de percelen te garanderen, zal de damwand niet op het huidige dijktracé worden aangelegd. Hierdoor komt de damwand gedeeltelijk op de percelen van omwonenden te staan.
- b. De damwand zal in overleg met de perceeleigenaren worden ingepast op de percelen. Hierbij wordt meegedacht met de eigenaren en gekeken welke praktische oplossingen en aanpassingen er gemaakt kunnen worden om de damwand zo goed mogelijk te verwerken in de omgeving.
- c. Om de hellingshoek te waarborgen legt AGV de inritten idealiter aan met een hellingshoek van 1 op 10 (1:10). Dit is één meter stijging over een lengte van tien meter.
- d. Waar dit technisch niet kan worden behaald, of als perceeleigenaren specifiek hebben aangegeven dit niet te willen, zal er worden afgeweken van deze hellingshoek.
- e. Er wordt een minimale hellingshoek van 1:7 geadviseerd, omdat de bodem daalt maar de damwand gefundeerd staat (en dus niet meer zakt).
- f. De kans op zetting of spoorvorming is in de eerste jaren na plaatsing het grootst. Daarom zal AGV/Waternet, indien nodig, drie jaar na plaatsing uw oprit eenmalig herstellen. Deze handeling wijkt af van de standaard werkwijze van AGV.
- g. Na de onder f genoemde herstelronde is het onderhoud van de inrit de verantwoordelijkheid van de perceeleigenaren. Het onderhoud van de damwand is de verantwoordelijkheid van AGV.

12.2 Bestrating

- a. Bestrating die moet wijken voor de werkzaamheden zal worden opgeslagen en worden hergebruikt. Eventuele kosten voor vervangend of extra materiaal zijn voor de eigenaar.
- b. De kosten voor extra grond die nodig is om de hellingshoek te behalen en de damwand in te passen in het perceel, zijn voor AGV
- c. AGV zal in het bestek opnemen dat de aannemer te maken zal krijgen met verschillende soorten straatwerk en materiaal en verzoekt de aannemer om dit door vakkundige stratenmakers uit te laten voeren.
- d. Bestrating bij verleggen K&L: De bestrating die verwijderd moet worden voor het vervangen van de K&L wordt uitgeplaatst door de aannemer van de nutsbedrijven en na aansluiting direct weer teruggebracht. Uitgangspunt is dat bestaande bestrating hergebruikt wordt.

12.3 Poorten en bruggen

- a. De damwand zal meerdere bruggen en poorten kruisen. Deze worden waar mogelijk hersteld of op een andere plek teruggezet.

- b. Eventuele kosten voor vervangend materiaal zijn voor de eigenaar. Denk hierbij bijvoorbeeld aan verrotte houten planken. De kosten voor de plaatsing van het materiaal zijn voor AGV.

12.4 Openbare weg

- a. Het onderhoud en de begaanbaarheid van de openbare weg (Kudelstaartseweg) is de verantwoordelijkheid van de gemeente Aalsmeer. Binnen het project dijkverbetering Kudelstaartseweg zullen geen vernieuwingen of logistieke aanpassingen worden gemaakt aan de Kudelstaartseweg.

13 VOOROPNAMES EN MONITORING PANDEN

13.1 Monumentale panden

- a. Binnen het projectgebied staan de volgende monumentale panden:
 - I. Er staat 1 Rijksmonument binnen het dijkverbeteringstraject van de Kudelstaartseweg. Dat is het Fort Kudelstaart.
 - II. Er staan 5 provinciale monumenten binnen het dijkverbeteringstraject van de Kudelstaartseweg. Dit zijn Kudelstaartseweg 99 en 101, de nabijgelegen grenspalen (03 en 05) en de Fortbrug (ontvangkom van de inlaatsluis en de inlaatsluis zelf).
 - III. Er staan 2 gemeentelijke monumenten binnen het dijkverbeteringstraject van de Kudelstaartseweg. Dit zijn de Kudelstaartseweg 226 en de dorpskerk (KSW 245 – 247).

13.2 Pandentoets

- a. Alle panden en objecten die binnen het dijkverbeteringstraject liggen, worden in kaart gebracht en getoetst op de mogelijke invloed van werkzaamheden en werkverkeer op de gebouwen.

13.3 Vooropname panden

- a. Op basis van de pandentoets wordt er bepaald wat er bij elk pand bouwkundig zal worden onderzocht. Dit bouwkundig onderzoek wordt uitgevoerd door een onafhankelijke partij. AGV gaat uit van de resultaten van dit onderzoek.
- b. Op basis van een bureaustudie en visuele waarneming door een onafhankelijke partij, zal worden vastgesteld welke panden en objecten volledig bouwkundig worden opgenomen en welke alleen aan de buitenkant (extern) worden opgenomen.
 - I. Volledige bouwkundige opname (in- en extern) houdt in: het gehele pand, zowel binnen als buiten zal worden geïnspecteerd op bestaande scheuren en bouwkundige gebreken. Deze worden geïnventariseerd en fotografisch vastgelegd en gerapporteerd.
 - II. Externe bouwkundige opname houdt in: Alleen de *buitengevels* worden op bestaande scheuren en bouwkundige gebreken geïnventariseerd en fotografisch vastgelegd en gerapporteerd. (Een externe opname wordt meestal verricht als de kans op schade zeer klein is. Bij deze opname hoeft de bewoner / eigenaar niet bij aanwezig te zijn, deze wordt vanaf de straatzijde uitgevoerd).

13.4 Vooropname bestrating en tuin voor Kabels en Leidingen

- a. Voorafgaand aan het verwijderen van bestrating en groen voor het aanbrengen van de kabels en leiding laat AGV/Waternet een vooropname maken middels fotorapportage. Indien de boring dicht bij de huizen omhoog komt dan zal er ook een vooropname van de gevel gemaakt worden.

Tevens zal al het groen in kaart gebracht worden en getaxeerd.

13.5 Monitoringsplan

- a. Op basis van de pandentoets en de resultaten van de vooropname wordt een monitoringsplan opgesteld. In dit plan staat ook de wijze waarop het pand wordt gemonitord.

14 GRONDWATER & MONITORING

- a. AGV is zich ervan bewust dat omwonenden en ondernemers zich zorgen maken om de mogelijke negatieve effecten die de damwand kan hebben op de omgeving. Het gaat hierbij met name over de mogelijke effecten die de damwand kan hebben op de grondwaterstand.
- b. De omgeving heeft specifieke zorgen over de effecten van een te lage grondwaterstand op de fundering van panden of een te lage of te hoge grondwaterstand rondom de damwand die kan zorgen voor verdroging of verdrinking/oververzadiging van flora.
- c. AGV verwacht op basis van onderzoek niet dat de damwand in het huidige ontwerp een negatief effect zal hebben op het grondwaterpeil.
- d. AGV doet er alles aan om het risico van een te lage of te hoge grondwaterstand zo veel mogelijk te beheersen.
- e. In het ontwerp van de damwand is rekening gehouden met het verloop van de grondwaterstand. Om deze te behouden, worden er sleuven en gaten aangebracht in de damwandplanken.
- f. Om de grondwaterstand te monitoren zijn er op verschillende plekken langs de Kudelstaartseweg grondwaterpeilbuizen geplaatst. Deze zullen ook na het plaatsen van de damwand in stand worden gehouden om te monitoren of de damwand effect heeft op de grondwaterstand. Op welke wijze en in welke periode er gemonitord zal worden, komt te staan in het monitoringsplan dat vooraf aan de uitvoering beschikbaar komt.
- g. De grondwaterpeilbuizen zijn terug te vinden op [deze](#) openbare online kaart.
- h. De monitoring van de grondwaterstand zal ook worden opgenomen in het monitoringsplan dat onderdeel uit zal maken van het dijkverbeteringsplan.
- i. Op verzoek van de klankbordgroep van de dijkverbetering Kudelstaartseweg, zal AGV zich laten adviseren door een gespecialiseerd adviesbureau over de door AGV getroffen maatregelen voor het voorkomen van negatieve effecten op de huidige grondwaterstand. Met dit advies moet duidelijk worden of de huidige maatregelen die zijn bedacht om de grondwaterstand te handhaven, voldoende zijn.
- j. Hoewel er geen schade door een hogere of lagere grondwaterstand verwacht wordt, is schade nooit uit te sluiten. Het waterschap zorgt ervoor dat de maatregelen ter voorkoming van schade en die ter controle daarvan, worden uitgevoerd en gedeeld.

15 SCHADE

De bewoners van de Kudelstaartseweg maken zich zorgen over de mogelijke negatieve gevolgen die de damwand kan hebben op de leefomgeving. De zorgen die worden geuit zijn met name gericht op mogelijke schade aan fundaties door een te laag grondwaterpeil rondom de huizen binnendijs, en mogelijke schade door een verhoging van het grondwaterpeil rondom de percelen achter de damwand ('buitendijs').

Hoewel AGV niet kan garanderen dat schade kan worden voorkomen, willen we zo transparant mogelijk zijn over de acties en besluiten van een schadeproces. Hiermee hoopt AGV een groot gedeelte van de zorgen weg te kunnen nemen.

Op grond van artikel 7.14 Waterwet kunnen betrokkenen een verzoek om schadevergoeding doen als er schade ontstaat ten gevolge van het onderhavige besluit. De schadeprocedure is uitgewerkt in hoofdstuk 4 van [de Keur](#) AGV 2019. Hierin leest u waar het verzoek aan moet voldoen, hoe het wordt behandeld en binnen welke termijn. Na advies van een onafhankelijk deskundige neemt het waterschap een besluit op het verzoek. Indien u het niet eens bent met dit verzoek, bestaat de mogelijkheid dit besluit aan de rechter voor te leggen.

Indien de schadeafhandeling door de verzekeraar van AGV/Waternet zal worden afgehandeld, is het de taak van AGV/Waternet om betrokken te blijven bij het proces en toe te zien dat de afgesproken proces- en afhandelingstermijnen van de aanvraag worden gehandhaafd.

In het kort, we ondersteunen diegenen die schade hebben geleden daar waar wij kunnen en blijven betrokken totdat de schadeaanvraag goed is afgerond.

15.1 Schade voorkomen

Wat doen Waternet/AGV om schade te voorkomen?

Luisteren naar omgeving

Als de omgeving of een individuele perceeleigenaar aangeeft dat er schade dreigt op te treden of schade is opgetreden, gaan wij met elkaar in gesprek om de situatie te analyseren en vervolgstappen te bespreken.

"Licht" ontwerp damwand

Er wordt gewerkt met een lichte constructie die zorgt voor minimale opstuwing, de damwandplanken zijn niet langer dan nodig is, en de planken zijn vanaf een bepaalde diepte geperforeerd om het grondwater zo veel mogelijk door te laten.

Vooropname en monitoring panden

Zoals eerder vermeld, zal er van alle panden binnen het werkgebied een vooropname worden gemaakt. Op basis van deze vooropname wordt een monitoringsplan opgesteld. Zie hoofdstuk 13.

15.2 Schade ten gevolge van de dijkverbetering

Wat als er toch schade ontstaat tijdens of na de uitvoering?

Als er sprake is van schade zal er vastgesteld moeten worden welk soort schade is geleden en wie verantwoordelijk is voor de geleden schade. Dit zal per geval moeten worden bekeken.

- a. Als u denkt dat AGV/Waternet verantwoordelijk is voor de geleden schade, kunt u een schadevergoeding aanvragen. Deze schadevergoeding heet een 'nadeelcompensatie'. Voor het aanvragen van een schadevergoeding kunt u terecht bij www.agv.nl/aanvragen/schadevergoeding of www.agv.nl/aanvragen/waterschapsloket/beroep-en-bezwaar/nadeelcompensatie-aanvraag
- b. Voor de schaderegeling van AGV, verwijzen wij u naar [de Keur van AGV](#), met name hoofdstuk 4 en de onderstaande toelichting. Indien u toelichting wil op de Keur kunt u altijd contact opnemen met AGV en Waternet.
- c. Niet alle schade valt onder de nadeelcompensatie. Indien AGV op een onrechtmatige manier heeft gehandeld (onrechtmatige daad schade), dan gaat de claim naar de verzekering en handelt deze de schade af. De Waterwet is dan niet van toepassing.

15.3 Economische schade

- a. Overlast door verminderde bereikbaarheid, omrijdschade en overlast. Wat betreft deze vormen van nadeel geldt dat AGV probeert door middel van het treffen van maatregelen het nadeel te beperken. Bijvoorbeeld door middel van tijdelijke bebording, fasering van de werkzaamheden, afspraken met bedrijven over de bereikbaarheid voor toeleveranciers en klanten en afspraken met hulpdiensten.
- b. Als een grondeigenaar van mening is dat desondanks sprake is van onevenredig nadeel, kan een beroep worden gedaan op de Keur AGV. Deze vormen van nadeel worden niet op voorhand financieel gecompenseerd.

15.4 Schade door verlegging kabels en leidingen (K&L)

- a. Als er schade is door het verleggen van de K&L dan is in eerste instantie de uitvoerend aannemer van de K&L aansprakelijk. Deze aannemer werkt in opdracht van de nutsbedrijven (zie ook 11.1)
- b. Direct na het aansluiten van de K&L zal het straatwerk op de percelen en in de openbare ruimte door de aannemer van de nutsbedrijven worden hersteld. Aangezien het gebied zeer zettingsgevoel is, zal in de periode 3-6 maanden na de boring, het straatwerk indien nodig (bijv. na verzakking) opnieuw worden opgehoogd door de aannemer van de nutsbedrijven in opdracht van Waternet.
- c. Na 12 maanden staat het plaatsen van de damwand door het waterschap gepland. Indien er dan wederom schade/verzakking van het straatwerk is, dan zal dit worden hersteld door (de aannemer van) het waterschap. : Voorafgaand aan het verleggen van de K&L worden planten en struiken getaxeerd.

16 ONDERHOUD DIJKLICHAAM OF WATERKEREND OBJECT

- a. Het onderhoud van het waterkerend object (de damwand) aan de Kudelstaartseweg te Kudelstaart en de bijbehorende golfbrekers in de Westeinderplassen, is de verantwoordelijkheid van AGV.
- b. In artikel 2.34 *medewerkingsplicht buitengewoon onderhoud* van de Keur, staat onder het volgende: *“Om gewoon of buitengewoon onderhoud te kunnen uitvoeren is het nodig dat de waterkeringen vrij gemaakt kunnen worden van obstakels. De gerechtigde van een perceel is verplicht hieraan mee te werken, op eigen kosten.”*

AGV moet dus te allen tijde de constructie kunnen inspecteren. Het is dan ook niet toegestaan om de damwand te bekleden met vaste en/of niet demontabele objecten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het ommuren en dicht metselen van de damwand. Een houten bekleding of het vastschroeven van een hekwerk aan de damwand zijn daarentegen wel toegestaan zolang de dijk ten tijde van inspectie toegankelijk is.
- c. Het groenbeheer van stukken tuimelkade die door de gemeente Aalsmeer nog in beheer zijn, blijven in beheer van de gemeente. Omwonenden die in het verleden de percelen hebben gekocht waar de tuimelkade/dijk overheen/doorheen loopt, zijn zelf verantwoordelijk voor het groenbeheer.

17 Watermeterputten

Indien een er een watermeterput aanwezig is dan zijn de volgende scenario's mogelijk:

1. Watermeterput zit op voldoende afstand van damwand, is goed bereikbaar en kan opnieuw worden aangesloten ook na grondophoging:
In dit geval zal de nieuwe huisaansluiting op de bestaande watermeterput worden aangesloten door de aannemer van de verleggingen en verder geen actie.
2. Watermeter put is verzakt en slecht bereikbaar in huidige situatie of na grondophoging.
In dit geval is een nieuwe watermeterput op dezelfde of nieuwe locatie nodig. Het waterschap neemt de kosten op zich voor een nieuwe put. De put wordt geplaatst door de aannemer die de verlegging uitvoert.
3. Watermeterput moet verplaatst worden voor damwand:
In dit geval is een nieuwe watermeterput op dezelfde of nieuwe locatie nodig. Het waterschap neemt de kosten op zich voor een nieuwe put. De put wordt geplaatst door de aannemer die de verlegging uitvoert.
4. Eigenaar wil af van watermeterput en wil de watermeter in pandig:
Eigenaar is verantwoordelijk voor aanpassingen in de woning, zodat er een watermeter geplaatst kan worden. De aannemer van de nutsbedrijven zorgt dat de waterleiding naar 'binnen' wordt gebracht. Voorwaarde is dat bewoner/eigenaar de installatie heeft aangepast voordat de nieuwe leiding wordt gelegd.